Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2017, NUMMER 142

Datum	8 februari 2018
Van	College B&W
Behandeld door	D.J. Hoekstra, Marcel de Lange en Ronald Tamse
Doorkiesnummer	030 - 28 64731
E-mailadres	d.hoekstra@utrecht.nl
Kenmerk	5086163
Beleidsveld	Verkeer en mobiliteit

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2017 nummer 142 van mevrouw Uringa (ChristenUnie) van 28 december 2017 over Draagvlakmeting: Verkeersveiligheid op Kardinaal de Jongweg.
De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1
Heeft het college over de ongelukken die onlangs zijn gebeurd op de Kardinaal de Jongweg, de nodige informatie kunnen achterhalen over de oorzaak?
Antwoord 1
Ja, dit gaan we na zodra (zware) ongelukken gebeuren. Aan de hand van deze informatie beoordelen wij of er aanleiding bestaat voor het direct nemen van maatregelen of voor het bijstellen van de prioriteiten in het programma Verkeersveiligheid.
Van de ongevallen in december 2017 werd één ongeval veroorzaakt door het niet verlenen van voorrang door een fietser. Het andere (noodlottige) ongeval ontstond ook door het niet verlenen van voorrang, maar ditmaal door een automobilist.
Ten tijde van beide ongevallen stonden de verkeerslichten op de stand 'geel knipperen'.

Vraag 2
Ziet het college in de oorzaak van de ongelukken een verband met het 's avonds en 's nachts laten knipperen van de verkeerslichten?
Antwoord 2
Wij kunnen zo'n verband niet vaststellen.
Het is bewust verkeersveiligheidsbeleid om verkeerslichten na 23.00 uur te laten knipperen. Na dit tijdstip zijn verkeersintensiteiten vaak zo laag, dat werkende verkeerslichten, naar verwachting, juist (meer) verkeersonveilige situaties oproepen. Er ontstaan door het lage aanbod van verkeer, onnodig lange wachttijden voor verkeersdeelnemers (automobilisten, fietsers en voetgangers). Deze verkeersdeelnemers begrijpen onvoldoende waarom men staat te wachten en dit vergroot de kans dat men een rood verkeerslicht bewust zal negeren.

Wanneer er bij een kruispunt sprake is van voldoende vrij zicht in combinatie met de mogelijkheid in twee etappes over te kunnen steken, is het daarom veiliger verkeerslichten tijdens deze rustige uren te laten knipperen. Ter ondersteuning zijn dan wel vaak haaientanden en voorrangsborden aangebracht, die verkeersdeelnemers ondersteunen bij het passeren van het kruispunt.

Er zijn overigens wel enkele uitzonderingen op het verkeersveiligheidsbeleid om verkeerslichten in rustiger uren te laten knipperen. Deze uitzonderingen zijn:

- *Als het een kruispunt met bus- en/of trambanen betreft. Hier worden de tijden dat verkeerslichten werken (de bedrijfstijden) afgestemd op de dienstregeling van het passerend openbaar vervoer.*
- *Als er op enige wijze sprake is van onvoldoende vrij zicht op naderend verkeer.*
- *Als het, zeker voor fietsers en voetgangers, niet of onvoldoende mogelijk is om veilig in twee etappes te kunnen oversteken.*
- *Als bij een kruispunt veelvuldig wordt overgestoken door verkeersdeelnemers met een visuele beperking.*

Langs de Kardinaal de Jongweg geldt een van deze uitzonderingen op het kruispunt met de Jan van Galenstraat. Hier is namelijk sprake van verkeersdeelnemers met een visuele handicap die het kruispunt moeten oversteken. Omdat deze groep de ondersteuning van werkende verkeerslichten nodig heeft, blijven deze 's nachts in bedrijf.

Vraag 3
Kan het college cijfers verstrekken over het aantal ongelukken voor en na het besluit om de verkeerslichten te laten knipperen?
Antwoord 3
Er is geen sprake van een oude en nieuwe situatie in het 's nachts laten knipperen van de verkeerslichten op de Kardinaal de Jongweg. De verkeerslichten zijn, met uitzondering van de verkeerslichten bij het kruispunt met de Jan van Galenstraat, nooit 's nachts in bedrijf geweest.
In vier jaar tijd (2014-2017) hebben zich 84 ongevallen voorgedaan op de Kardinaal De Jongweg (bron: Viastat). Hiervan deden zich 14 ongevallen voor tussen 23-6 uur, tijdens knipperen.

Vraag 4
Kan het college cijfers verstrekken van meldingen op deze route bij het Meldpunt Verkeerslichten?
Antwoord 4
Ja, op de website 'meldpunt verkeerslichten' zijn diverse meldingen bekend (http://mobiliteitsdata-utrecht.nl/verkeer/vri/*).*
Over het kruispunt Kardinaal de Jongweg – Anthonius Mattheuslaan zijn in 2015 elf meldingen ontvangen. Er zijn over dit kruispunt geen recentere meldingen bekend.
Over het kruispunt Kardinaal de Jongweg – Van Lieflandlaan zijn 13 meldingen bekend, waarvan elf uit 2015, één uit 2016 en één uit 2017.

Vraag 5
Wat is het beleid van de gemeente ten aanzien van het oranje laten knipperen van verkeerslichten in de avond/nachtelijke uren?
Antwoord 5
Zie beantwoording bij vraag 2.

Vraag 6
Op welke manier past de Kardinaal de Jongweg in dit beleid?
Antwoord 6
Zie beantwoording bij vraag 2.

Vraag 7
Zijn er uitzonderingen op dit beleid specifiek ten aanzien van de verkeersveiligheid? Zo ja, graag een toelichting.
Antwoord 7
Zie beantwoording bij vraag 2.

Vraag 8
Zijn de recente ongevallen aanleiding voor het college om de verkeersveiligheid op de Kardinaal de Jongweg opnieuw te bekijken? Zo ja, welke mogelijke maatregelen ziet het college?
Antwoord 8
Bij het verbeteren van het proces rond verkeersveiligheid is het 'protocol bij ernstige en dodelijke ongevallen' herzien (zie onder andere de 'Voortgangsrapportage programma Verkeersveiligheid', zoals besproken met de raad tijdens een RIB op 26 september 2017).
Onderdeel van dit protocol is het maken van een verkeersveiligheidsanalyse. Als uit het onderzoek van de politie ter plaatse blijkt dat de inrichting van de weg een rol kan hebben gespeeld in de toedracht van een zwaar ongeval, vindt er een verkeersveiligheidsanalyse plaats. In de analyse wordt onder meer gekeken naar de fysieke inrichting van de openbare weg en naar het gedrag van verkeersdeelnemers, meldingen, ongevallen, ervaren veiligheid en of de doelgroep bestaat uit kwetsbare verkeersdeelnemers. Ook wordt een inschatting gemaakt van de mogelijke of noodzakelijke maatregelen en de kosten daarvan. Tot slot wordt bepaald wat de urgentie is. Afhankelijk van de urgentie worden zo snel als mogelijk maatregelen genomen, en/of wordt dit meegenomen in de programmering van verkeersveiligheidsprojecten.

Bij allebei de recente ongevallen op de Kardinaal de Jongweg heeft de politie ons laten weten dat de inrichting van de weg geen rol heeft gespeeld.

Vraag 9/10
Zijn er andere routes waar bijvoorbeeld n.a.v. ongevallen, knipperlichten ongedaan zijn gemaakt?
Antwoord 9/10
Er zijn geen voorbeelden bekend waarbij naar aanleiding van een of meerdere ongevallen verkeerslichten ook in de nachtelijke uren weer zijn ingeschakeld.

Wel zijn op het kruispunt van de Amsterdamsestraatweg met Ondiep Zuidzijde de verkeerslichten weer ingeschakeld. Dit kruispunt maakte onderdeel uit van de pilot 'Uitschakelproeven'. Na afloop van de proefperiode was de conclusie, dat verkeerslichten toch nodig waren voor voldoende verkeersveiligheid en voor de doorstroming van verkeer dat vanuit de zijstraten de Amsterdamsestraatweg oversteekt (zie de raadsbrief over Besluit uitschakelproeven verkeerslichten van 14 juni 2016).

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Schriftelijke vragen 2017, nr. 142 over draagvlakmeting: Verkeersveiligheid op Kardinaal de Jongweg

Jolande Uringa, ChristenUnie

Utrecht, 28 december 2017

De afgelopen maand zijn er op de Kardinaal de Jongweg ’s nachts een tweetal ernstige ongelukken gebeurd op kruispunten waar de verkeerslichten op dat moment oranje knipperden. Uit de eerste analyse blijkt dat het hier gaat om ongelukken waarbij grote snelheden een rol hebben gespeeld.

Het college is actief bezig met het analyseren, uitzetten of laten knipperen van verkeerslichten, getuige ook de laatste Memo over het advies van de Fietsersbond. Hierin onderschrijft het college ook dat sommige verkeerslichten nou eenmaal nodig zijn voor een goede doorstroming of in het belang van verkeersveiligheid. De verkeerslichten op de Kardinaal de Jongweg staan al een hele tijd 'uit' (=knipperen) in de avond/nachtelijke uren. Met de tragische ongelukken -met fatale afloop- in ons achterhoofd, is de ChristenUnie benieuwd hoe het college het knipperen van de lichten op deze route beoordeeld. Want, hoewel hier een waarschuwende werking vanuit zou moeten gaan, wordt dit niet altijd zo geïnterpreteerd.

Daarom heeft de ChristenUnie de volgende vragen:

1. Heeft het college over de ongelukken die onlangs zijn gebeurd op de Kardinaal de Jongweg, de nodige informatie kunnen achterhalen over de oorzaak?
2. Ziet het college in de oorzaak van de ongelukken een verband met het 's avonds en ’s nachts laten knipperen van de verkeerslichten?
3. Kan het college cijfers verstrekken over het aantal ongelukken voor en na het besluit om de verkeerslichten te laten knipperen?
4. Kan het college cijfers verstrekken van meldingen op deze route bij het Meldpunt Verkeerslichten?
5. Wat is het beleid van de gemeente ten aanzien van het oranje laten knipperen van verkeerslichten in de avond/nachtelijke uren?
6. Op welke manier past de Kardinaal de Jongweg in dit beleid?
7. Zijn er uitzonderingen op dit beleid specifiek ten aanzien van de verkeersveiligheid? Zo ja, graag een toelichting.
8. Zijn de recente ongevallen aanleiding voor het college om de verkeersveiligheid op de Kardinaal de Jongweg opnieuw te bekijken? Zo ja, welke mogelijke maatregelen ziet het college?
10. Zijn er andere routes waar bijvoorbeeld n.a.v. ongevallen, knipperlichten ongedaan zijn gemaakt?